

ประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาของตำบลศาลาแดง จากคำบอกเล่าของปราชญ์ชาวบ้านเล่าว่า ในสมัยที่แหล่งการค้าทางน้ำในตำบลบางประมุงยังเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนการซื้อขายทางการค้าระหว่างพ่อค้าจากนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียงได้ก่อให้เกิดการแสวงหาเส้นทางทางการขนส่งสินค้าขึ้น จนกระทั่งมีการพบเส้นทางที่ตัดผ่านตำบล ศาลาแดง ซึ่งส่งผลให้ตำบลศาลาแดงมีบทบาทมากขึ้น เนื่องมาจากการเป็นชุมชนบนเส้นทางการค้าของกองคาราวานเกวียน รวมทั้งเป็นจุดที่พักของกองเกวียนคาราวานสินค้าที่เดินทางมาจากจังหวัดอุทัยธานีด้วย

นอกจากนี้จากหลักฐานทางโบราณสถาน และโบราณวัตถุที่พบในละแวกใกล้เคียงชุมชนศาลาแดงนั้น ทำให้สันนิษฐานได้ว่าตำบลศาลาแดงเริ่มก่อตัวเป็นแหล่งชุมชนเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย กล่าวคือเกิดการหลั่งไหลของผู้คนจากภาคกลางตอนบนมายังภาคเหนือตอนล่าง และในกลุ่มที่อพยพเข้ามายังเขตภาคเหนือตอนล่างนี้เอง ถือได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับชุมชนศาลาแดงอย่างยิ่ง โดยกลุ่มดังกล่าวได้แบ่งออกเป็นสองสาย คือสายลุ่มแม่น้ำสะแกกรังซึ่งได้ทำการตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณแม่น้ำสะแกกรัง ส่วนอีกกลุ่มคือกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งกลุ่มนี้จะแบ่งออกเป็นหลายสายด้วยกัน และสายของศาลาแดงก็อยู่ในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเช่นกันนอกจากนั้นตามคำบอกเล่าของปราชญ์ชาวบ้านยังบอกอีกว่า เมื่อครั้งที่กลุ่มอพยพได้ล่องเรือทวนน้ำขึ้นมาตามลำน้ำเจ้าพระยาก็ได้เจอกับปากคลองบางประมุง และสังเกตเห็นสีของน้ำซึ่งแตกต่างจากคลองสายอื่นๆ กล่าวคือสีของน้ำคลองบางประมุงจะมีความข้มคล้ำอันเป็นสิ่งที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของดินที่อยู่เหนือปากคลองบางประมุง จากความคิดดังกล่าว ได้มีส่วนจูงใจให้กลุ่มผู้อพยพเหล่านั้นเข้ามาตั้งรกรากและถิ่นฐาน อยู่ในบริเวณดังกล่าวรวมถึงตำบลศาลาแดงด้วย

ดังนั้นในช่วงแรกของการตั้งเป็นชุมชนของตำบลศาลาแดง กลุ่มชุมชนจะอยู่บริเวณ หมู่ 4 และหมู่ 5 ทั้งนี้การก่อตั้งเป็นชุมชนในบริเวณดังกล่าวเป็นเพราะมีแหล่งน้ำเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการอุปโภคบริโภคในการดำรงชีวิตซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์กันโดยใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นเส้นทางหลัก รวมถึงประเพณีและการประกอบอาชีพ โดยส่วนใหญ่จะเป็นจะเป็นรูปแบบของการเกษตรกรรม กิจกรรมตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นจะอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติในชุมชนทั้งสิ้น ในเวลาต่อมาเมื่อตำบลใกล้เคียงได้พัฒนาจนเป็นแหล่งการค้าทางน้ำ ส่งผลให้ชุมชนศาลาแดงได้เกิดแหล่งชุมชนขึ้นอีกกลุ่มหนึ่งคือ ชุมชนบริเวณหมู่ 3 หมู่ 2 และหมู่ 1 ชุมชนดังกล่าวเกิดขึ้นจากการขยายตัวทางการค้า ทำให้เกิดความต้องการเส้นทางทางการลำเลียงสินค้าแหล่งใหม่ขึ้น เส้นทางใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นนี้มีชื่อว่า เส้นทางกองคาราวานเกวียน “กะโตสามชั้น” ซึ่งมีต้นทางอยู่ที่อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี เส้นทางดังกล่าวได้ผ่านมายังตำบลศาลาแดง ซึ่งในปัจจุบันคือถนนสายากลาง เนินกะพี้ และยาวเรื่อยไปจนถึงตำบลบางประมุง ไปสิ้นสุดที่หมู่ 2 บ้านท่าซุด ซึ่งเป็นแหล่งการค้าทางน้ำในขณะนั้น

ชุมชนที่เกิดขึ้นบนเส้นทางนี้ส่วนหนึ่งของประชากรมาจากจังหวัดอุทัยธานี ทั้งนี้เพราะเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางหลักในการลำเลียงสินค้าจากจังหวัดอุทัยธานีผ่านมายังตลาดน้ำท่าซุด และประกอบกับการต้องการแสวงหาที่ดินทำกินของกลุ่มพ่อค้า จึงจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชนและอีกส่วนหนึ่งมาจากการขยายตัวทางด้านที่ดินทำกินของ กลุ่มแรกที่อยู่บริเวณหมู่ 4 และหมู่ 5 ที่ขึ้นมาจับจองที่ดินบริเวณดังกล่าวนี้ ต่อมาเมื่อบริบททางเศรษฐกิจของ แหล่งชุมชนใกล้เคียงเริ่มพัฒนามาเป็นศูนย์กลางทางการค้าทางน้ำ ก็นำไปสู่การก่อตั้งเป็นชุมชนอีกแห่งหนึ่งในตำบลศาลาแดง